

ZAŁĄCZNIK DO DEKLARACJI W SPRAWIE KULTURY BEZPIECZEŃSTWA W TRANSPORCIE KOLEJOWYM

KLUCZOWE ZASADY KULTURY BEZPIECZEŃSTWA W TRANSPORCIE KOLEJOWYM

1. Priorytetem organizacji jest bezpieczeństwo systemu kolejowego.
2. Pracownicy każdego szczebla powinni działać w interesie bezpieczeństwa, w sposób zgodny z kompetencjami, doświadczeniem oraz standardami zawodowymi odpowiadającymi poszczególnym stanowiskom i funkcjom. W tym celu organizacje powinny zapewnić pracownikom odpowiednie warunki pracy, narzędzia, szkolenia i procedury.
3. W środowisku operacyjnym sektora kolejowego pracownicy, mimo swego wykształcenia, wiedzy, umiejętności, doświadczenia i dobrej woli mogą spotkać się z sytuacjami prowadzącymi do niepożądanych rezultatów.
4. Zgłaszający informacje dotyczące bezpieczeństwa oraz każda inna osoba wymieniona w zgłoszeniu, są chronieni przed negatywnymi konsekwencjami poza przypadkami:
  - 4.1. umyślnego naruszenia przepisów,
  - 4.2. gdy doszło do wyraźnego i poważnego zlekceważenia oczywistego zagrożenia i poważnego zaniedbania zawodowego obowiązku zachowania staranności bezsprzecznie wymaganej w danych okolicznościach, powodującego możliwą do przewidzenia szkodę na osobie lub na mieniu lub poważnie narażającego poziom bezpieczeństwa kolejowego.
5. W przypadkach, w których dochodzi do oceny odpowiedzialności konkretnych osób organizacje powinny skupić się na ustaleniu czy działania, zaniedbania lub podjęte decyzje były współmierne do doświadczenia i wykształcenia, a nie do wyników/rezultatów zdarzenia.
6. Organizacje powinny dokonywać analiz wypadków, incydentów, zdarzeń potencjalnie wypadkowych oraz innych niebezpiecznych zdarzeń i nieprawidłowości oraz wyciągać na ich podstawie wnioski i podejmować niezbędne środki zapobiegawcze. Należy pamiętać, że pozytywne zachowanie i działania także powinny być zauważane i wspierane.
7. Analizując zgłoszenia organizacje powinny traktować je priorytetowo bez przypisywania komukolwiek winy i/lub odpowiedzialności poza przypadkami opisanymi w pkt 4.
8. Wyniki analiz zgłoszonych zdarzeń organizacje powinny wykorzystywać w procesie zarządzania ryzykiem, w celu realizacji proaktywnego podejścia do bezpieczeństwa oraz ciągłego doskonalenia poprzez podejmowane działania korygujące. Wyniki analiz powinny być wykorzystywane także w celu efektywnego monitorowania poziomu bezpieczeństwa.
9. Organizacje powinny w należyty sposób traktować wyniki płynące z wewnętrznego nadzoru w celu doskonalenia Systemów Zarządzania Bezpieczeństwem lub Utrzymaniem, stosując przy tym zasadę „zerowej tolerancji” dla przypadków naruszania przepisów prawa lub wewnętrznych procedur systemów.
10. Organizacje powinny promować efektywne wdrażanie zasad kultury bezpieczeństwa na każdym poziomie organizacyjnym wraz ze wszystkimi zainteresowanymi stronami. Wszyscy powinni aktywnie wspierać wzajemne zaufanie i szacunek oraz promować współpracę w celu zbudowania niezbędnego poziomu zaufania w całej organizacji.

11. Organizacje powinny korzystać z doświadczenia i wiedzy organów państwa, podmiotów funkcjonujących na rynku, a także jednostek naukowych, organizacji i mediów związanych z transportem kolejowym. Powinny poszerzać wiedzę z zakresu kultury bezpieczeństwa wśród pracowników, także poprzez udostępnianie wewnętrznej dokumentacji z tego obszaru.
12. Wewnętrzne Systemy Zarządzania Bezpieczeństwem lub Utrzymaniem uwzględniające kulturę bezpieczeństwa powinny zawierać między innymi opis procesu oraz wskazanie podmiotów zaangażowanych w ten proces, którego celem będzie określenie – „co jest zachowaniem nieakceptowalnym”, a więc zachowaniem, które nie korzysta z ochrony.
13. Należy odpowiednio chronić informacje zawarte w zgłoszeniach zdarzeń i nie należy ich wykorzystywać do celów innych niż utrzymanie lub poprawa poziomu bezpieczeństwa. Wewnętrzne Systemy Zarządzania Bezpieczeństwem lub Utrzymaniem uwzględniające kulturę bezpieczeństwa powinny dokumentować sposób zarządzania, przechowywania, ochrony i ujawniania danych dotyczących bezpieczeństwa. Powinny również zawierać zapisy mówiące, w jakim zakresie organizacja dzieli się danymi w celu wspierania analiz związanych z bezpieczeństwem.
14. Wsparcie udzielane przez organizacje, w przypadkach gdy ich pracownicy podlegają zewnętrznym procedurom związanym ze zdarzeniem kolejowym, które zgłosili lub w którym brali udział, wzmacnia wzajemne zaufanie niezbędne do zapewnienia efektywnie działającej kultury sprawiedliwego traktowania.
15. W celu efektywnego wdrożenia kultury bezpieczeństwa pracownicy wszystkich szczebli, włączając najwyższe kierownictwo, powinni rozumieć i akceptować swoją odpowiedzialność związaną z zasadami i wewnętrznymi uregulowaniami kultury bezpieczeństwa oraz ich promowaniem.
16. Organizacje powinny wspierać budowanie efektywnej komunikacji wewnętrznej w sprawach związanych z bezpieczeństwem systemu kolejowego oraz zapewniać sprawny przepływ informacji w tym zakresie wewnątrz swoich struktur organizacyjnych.
17. Organizacje, we współpracy z zaangażowanymi stronami, włączając w to właściwe władze kolejowe, powinny zdefiniować jak zamierzają promować i wspierać wdrożenie zasad i wewnętrznych przepisów kultury bezpieczeństwa w ramach organizacji.
18. Organizacje powinny regularnie sprawdzać i oceniać Systemy Zarządzania Bezpieczeństwem lub Utrzymaniem zawierające regulacje odnoszące się do kultury bezpieczeństwa.